

عنوان مقاله:

بررسی فیتوشیمیایی اسانس بذر گیاه *Heracleum pastinasifolium* C. Koch در ارتفاعات مختلف ارسباران

محل انتشار:

مجله اکوفیتوشیمی گیاهان دارویی، دوره 2، شماره 3 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 5

نویسندگان:

مهدی میرزا - دانشیار، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع، تهران، ایران

مهردخت نجفپور نوایی - استادیار، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، تهران، ایران

زهرا بهراد - کارشناس ارشد، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

جنس *Heracleum* از تیره چتریان دارای بیش از 70 گونه می باشد و معروف ترین گونه آن *H. persicum* به نام گلپر و به عنوان ادویه مورد استفاده قرار می گیرد. این جنس در ایران، آناتولی، ماورای قفقاز و عراق رویش دارد. به طور کلی 10 گونه از این جنس در ایران رویش دارد که 4 گونه آن بومی می باشد. هدف از این مطالعه بررسی کمی و کیفی اسانس بذر گونه انحصاری (*H. pastinasifolium*) گلپر برگ شاقلی) در ارتفاعات مختلف است. این گیاه از منطقه ارسباران و از سه ارتفاع 1500 متر، 1700 متر و 1900 متری جمع آوری گردید و با روش تقطیر با آب اسانس گیری شد. برای شناسایی ترکیب های اسانس از دستگاه های گاز کروماتوگرافی (GC) و گاز کروماتوگراف متصل به طیف سنج جرمی (GC/MS) استفاده گردید. بازده اسانس در ارتفاع 1500 متری 14/2 درصد، ارتفاع 1700 متری 52/2 درصد و در ارتفاع 1900 متری 93/2 درصد گزارش گردید. مهم ترین ترکیب های تشکیل دهنده اسانس ها در بذر به ترتیب در ارتفاعات 1500، 1700 و 1900 متری اکتیل استات (6/76، 3/75، 6/73) (Octyl acetate درصد)، هگزیل بوتیرات (8/7، 2/9 و 6/9 درصد) و اکتانول (1/4، 8/4 و 6/5 درصد) بود. براساس نتایج حاصل از بازده اسانس، با افزایش ارتفاع میزان اسانس افزایش یافته است. همچنین میزان ترکیب های اصلی اسانس نیز با افزایش ارتفاع افزایش یافته اند.

کلمات کلیدی:

گیاهان دارویی، اسانس، *Heracleum pastinasifolium*، اکتیل استات، هگزیل بوتیریت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1405836>

